

Notulen ochtenddeel ALV 8-7-22:

(door Nita Smit)

(aanwezigen en afmeldingen: zie bijlage I)

Door Jantiene en haar collega's worden we hartelijk ontvangen in het Textielmuseum. De voorzitter en twee deelnemers zijn door een stroomstoring bij Station Den Bosch vertraagd en zijn rond 10.30 per bus net de Efteling gepasseerd. Ze zijn al in de buurt, maar we besluiten om 11.00 uur toch maar alvast te beginnen. Fijn dat voorzitter Anna Rademakers bij vergaderpunt 5 het stokje over kan nemen.

1. Welkom, opening, inclusief vaststellen agenda door Saskia Scheltjens en Jantiene van Elk.
2. Mededelingen: Aan de UBO-opgave is voldaan (<https://www.kvk.nl/inschrijven-en-wijzigen/ubo-opgave/>)
3. Vaststellen notulen ALV 2021. De vraag over vergaderingen en bijeenkomsten alleen digitaal, of alleen fysiek wordt meegenomen naar de brainstorm
Het Jaarverslag 2021 is besproken. Ook stonden we stil bij de OKBN Voorjaarsbijeenkomst In de KB (25 maart). De winnaar van de OKBN Innovatieprijs werd bekend gemaakt. Het project Online Study Space van de UvA en HvA kwam als winnaar uit de bus. Iris Oosterloo nam namens de UvA de prijs in ontvangst verslag over De bijeenkomst over de innovatieprijs staat op de website. Het juryrapport staat in een link in de blogpost.
<https://okbn.files.wordpress.com/2022/04/juryrapport-innovatieprijs.pdf>
Verzoek om het juryrapport op een meer zichtbare plek op de website te plaatsen. De vraag is of we de innovatieprijs gaan herhalen, of was het "COVID-Wise" een eenmalige actie?
De Reisbeurs in 2022 is toegekend aan Michiel Nijhoff. Zijn verslag over zijn bezoek aan de 50^e Annual Arlis Conference in Chicago (<https://www.arlisna.org/conferences>) wordt op de website geplaatst.
4. Financiën. Toegelicht door de penningmeester Jantiene van Elk. Vaststellen resultatenrekening 2021 (penningmeester en kascontrole commissie). In 2021). De emails met contributieverzoek zijn dit jaar laat verstuurd. Verzoek om voortaan bij de 1^e email te betalen. "Dan maak je het leven van de penningmeester gemakkelijker".
Toelichting van overschrijding van € 610. De kascommissie wordt jaarlijks vervangen. In 2023 is Mariska van de Burgt (DAL) 1^e lid kascommissie en Simone Jager (HKU) reserve. Verzoek om voortaan in het verslag een doorschuifschema te plaatsen, zoals het schema van de bestuurswisseling. Gevraagd wordt of er een meerjarenplanning is waarbij de innovatieprijs zou kunnen worden voortgezet. Aangezien het bedrag in kas ca. € 6700 is, zou dit mogelijk zijn. Gedacht wordt om een contributieverhoging aan te kondigen, dit ivm stijgende prijzen. "nergens krijg je meer iets gratis".
5. Congressen & Evenementen (Saskia Scheltjens)
Het IFLA congres vindt plaats in Rotterdam van 21 t/m 25 augustus 2023. Er is een pre-conference van 17 t/m 19 augustus (donderdag t/m zaterdag). Verwacht worden 200 à 300 deelnemers. Geert-Jan Koot en Michiel Nijhoff zijn bereid mee te helpen aan de organisatie en na de zomer (september-oktober) plaatst te nemen in een werkgroep, voor het opzetten van de organisatie. In 2022 vindt de IFLA plaats in Dublin van 26 t/m 29 juli (<https://2022.ifla.org/>) Conservator Alex van Alsemgeest van Rijksmuseum zal hieraan deelnemen. Er is ook een aankondiging voor het onderdeel rare and special collections binnen het IFLA 2023 programma <https://iflarbscs.hypotheses.org/> Rare and Special

Collections vallen binnen een apart erfgoed programma. Roman Koot (Leesmuseum Rotterdam) en Universiteit Leiden houden zich hiermee bezig.

[Saskia klopt dit?]

Michiel Nijhoff houdt een warm pleidooi voor het aanvragen van de reisbeurs. Tijdens zijn bezoek aan de ARLIS conference in Chicago, praatte hij op praktisch niveau over het vak. “Het is leerzaam om te kijken wat je zelf doet”. Michiel noemt ook de mogelijkheid van een reisbeurs van 1000 dollar aan te vragen bij de Samuell Kress Foundation

(<https://www.kressfoundation.org/>) In het kader van de discussie over internationalisering meldt Geert-Jan Koot de conferentie in het ZentrallInstitut für Kunstgeschichte München op 14-15 oktober. <https://okbn.nl/2022/04/05/call-for-papers-for-the-9th-international-conference-for-art-libraries-october-14-and-15-2022-art-information-reflection-and-the-future/> Het programma wordt op 1 augustus op hun website geplaatst.

(https://arthist.net/archive/36522/lang=en_US) Eén van de sprekers is Michiel Nijhoff over “reflection on the future”

ARLIS-NA 2023 vindt plaats in Mexico (<https://www.arlisna.org/news/call-for-proposals-arlisna-2023-conference-mexico-city-mexico>)

6. Verenigingsnieuws

- Wisseling bestuur. Bekrchtiging bestuurslid van Saskia Scheltjens. Tevens een warme oproep om een bestuursfunctie op je te nemen (in de middag brainstorm wordt hier verder over gepraat)
- Afscheid van pensioengerechtigde leden aan de hand van het voorlezen van korte biografieën
Martien Versteeg (blijft particulier lid)
Jan Melissen
Marie-Louise Moonen
Michiel Nijhoff: Bij het pensioen van Michiel, die zelf ook aanwezig is, wordt iets langer stilgestaan i.v.m. zijn jaren lange inzet voor OKBN, waaronder als voorzitter van het bestuur. Hij ontvangt een bos bloemen en een bon en krijgt de gelegenheid om de aanwezigen toe te spreken.
- Nieuwe lid instellingen:
Fontys Hogeschool voor de Kunsten, Susanne de Ranitz – van Gurp
Dordrechts Museum, Manon van der Mullen
Eicas, Ingrid Zuijderduijn
- Opvolging:
Mauritshuis Charlotte ? > Edwin Buijsen
Breitner Academie Tobias van der Knaap > Veronique van Stokkom
SMA, Michiel Nijhof opvolgingsprocedure gestart
Rijksmuseum A’dam Geert Jan Koot > Alex van Alsemgeest
ArtEZ Marie Louise Moonen > Mark Jansen
Rijksmuseum Enschede > onbekend
Museum Het Valkhof > onbekend
n.b. Het Loo heeft geen opvolger. De bibliothecaris is al weg en de collecties zijn elders ondergebracht. De bibliotheek van de Rietveld Academie wordt beheerd door 2 bibliothecarissen die tevens een boekhandel hebben in het centrum van Amsterdam (Sans Cerief). Zij kunnen een oproep krijgen om lid te worden. Dit geldt ook voor andere bibliotheken die in het profiel passen: “spread the word”.

7. Rondje langs de instellingen

- Stedelijk Museum. Opvolgster van Michiel Nijhoff is bekend, Ze krijgt een grotere afdeling onder haar beheer (bibliotheek; beeldarchief; collectie-registratie). Op afspraak werken betekent gericht werken. Vraag beantwoorden hoe je je bibliotheek relevant houdt. Onderzoekscollectie maken. Er zijn pilots uitgevoerd met master studenten. Een dag meelopen met de conservator; een dag meelopen met de bibliothecaris. Uitdragen dat de collectie een grote schat is en dat heel veel niet digitaal is.
- Van Abbe Museum. Er heeft organisatie inkrimping plaats gevonden. Mensen die met pensioen gingen zijn niet vervangen. De publieks service is teruggelopen. De vroegere voorkant van de bibliotheek is "off site" geraakt. Na 20 jaar is gestopt met het maken van bibliotheektentoonstellingen. In 2021 was de laatste. Positief: digitalisering van het archief van eigen collectie. Het samenwerkingsverband van open universiteit loopt nog steeds goed. De module Kunsthistorisch ordenen wordt met plezier door studenten in de bibliotheek uitgevoerd.
- DAL. Belangrijkste doel van Digital Art Library is het bouwen van een online community tussen bibliotheek en gebruikers; "het is doodzonde dat een kunstdocumentair gemaakt voor Klokhuis bij Beeld en Geluid achter een betaalmuur zit".
- Boijmans. Door verhuizingen staan collecties op meerdere locaties. In kantoren, studiezaal. De collectie is op afspraak toegankelijk. Onduidelijk: Terug naar het museum? Bedoeling is dat de bibliotheekvleugel wordt afgebroken. Nav de opmerking over het teruglopen van het publiek komt er een discussie. Komt er minder publiek als je op afspraak werkt? De meningen hierover zijn verdeeld.
- Centraal Museum Utrecht. Aan de achterkant van de collecties wordt opgeruimd en opgeschoond (meerdere abonnementen op 1 tijdschrift is niet nodig). Aan de voorkant wordt de collectie meer opengesteld. Met slechts 1 bibliothecaris in dienst wordt het opschonen een meerjarenplan. Er is samenwerking met de Universiteit van Utrecht en intern contact met conservatoren. Maandelijks wordt een themakast samengesteld over maatschappelijke thema's. Inclusie en diversiteit staat nu centraal. Ook bij Eye Filmmuseum gaat in het studiecentrum een themakast hierover worden ingericht om meer discussie te stimuleren.
- Kunstmuseum Den Haag. Groot museaal project is aan de gang over het centraal stellen van digitaliseren. Hierbij is ook de bibliotheek betrokken. Gewerkt blijft worden met Axiell Collecties. Er werkt 1 bibliothecaris en de studiezaal is op afspraak open. Budget is al jaren krimpand en de studiezaal ruimte is verkleind. Vraag: is er bij meer organisaties sprake van krimpende budgetten?
- Eye Collectiecentrum/studiecentrum. In 2022 is een nieuw depot in gebruik genomen met een apparaten-opstelling, schilderijen en rekwisieten. Recent is de poppencollectie van Joop Geesink die voor reclame animatie werden gebruikt, verworven. Het open depot biedt nieuwe mogelijkheden voor onderzoek van studenten, masterclasses etc.
- Textielmuseum is drie dagen per week open. De collectie staat in een open opstelling. Historisch archief staat apart. Retrospectief wordt materiaal gedigitaliseerd. Ook alleen digitaal bewaren. Tentoonstellingsinformatie wordt digitaal bewaard. Informatie wordt gedeeld in sharepoint. Toekomst: transformatie naar alle tentoonstellingsinformatie digitaal bewaren. Daarvoor wordt een project opgestart.
- KB. Bibliotheektentoonstellingen lopen terug. Digital first wordt de regel. Als boeken digitaal zijn, wordt geen fysiek exemplaar aangeschaft. Op kunstenaarsboeken wordt bij aanschaf een uitzondering gemaakt op de regel dat alleen boeken met een ISBN worden aangeschaft. De komende jaren wordt een nieuw magazijn gebouwd. Een nieuwe website moet de afdeling collecties beter zichtbaar maken, nu op de huidige website de aandacht

voor collecties minder is geworden. KB moet een nationale bibliotheek zijn voor iedereen. Komen “wetenschappers zonder dak” echt aan hun trekken?

- Rijksmuseum: actualisering van collectiebeleid. Wat verzamelt iedereen? Wat vinden we daarvan bij OKBN. Gedachten vasthouden voor de middag sessie.

De enquête is 13 keer ingevuld. Deze wordt behandeld bij de middag sessie

We besluiten het ochtend gedeelte van de vergadering.

Een heerlijke lunch wacht op ons.

Notulen middagdeel ALV 8-7-22: Brainstorm ‘De toekomst van het OKBN’

(door Kimberly Bouquet)

Opening voorzitter

Aanleidingen van de brainstormsessie over de toekomst van het OKBN:

- Ontwikkelingen in maatschappij en werkveld leiden tot veranderende rol/taak/invulling van het fenomeen kunstbibliotheek
- Zelfreflectie
- Veel vacatures in het bestuur

Openstaande vraag mbt op de huidige missie van het OKBN, voert het OKBN deze missie nog wel uit? Lees de missie [hier](#).

Uitkomsten enquête

Dertien van de >60 verstuurde enquêtes zijn beantwoord. De respons is te mager voor betrouwbare resultaten, maar hier toch enkele opvallende uitkomsten:

- De meeste leden zijn 50+
- De belangrijkste redenen om lid te zijn lopen uiteen, met positieve uitschieters naar netwerken en kennisvergaring/educatie
- Online bijeenkomsten zijn minder geliefd dan fysieke bijeenkomsten, maar online bijeenkomsten worden wel beter bezocht
- De meeste respondenten zien een meerwaarde in het OKBN voor hun werk
- Vakinhoudelijke kennissessies zijn geliefder dan kunsthistorische

Interactief: stellingen

Let op: niet alle aanwezigen namen deel aan elke stelling, het totaal aantal mensen per stelling varieert.

1. Het OKBN zorgt voor genoeg contact tussen haar leden

Eens: 8, oneens: 3, neutraal: 0

Eens: Het bestuur doet genoeg, het contact moet vanuit de leden zelf komen.

Oneens: Kan zeker meer, bijvoorbeeld doormiddel van een buddysysteem waarbij een ervaren bibliothecaris gekoppeld wordt aan een nieuwe of minder ervaren bibliothecaris. Een andere opmerking is dat de huidige communicatie kanalen van het OKBN weinig toevoegen voor de ervaren bibliothecaris. Ook mag er meer gebeuren via social media.

2. Het OKBN moet een actieve partner zijn in het internationale overleg tussen de organisaties van kunstbibliotheken

Eens: 6, oneens: 3, neutraal: 3

Eens: Andere Nederlandse verenigingen sturen wel vertegenwoordigers, waarom het OKBN niet? Suggestie om één bestuurslid (voorkeur naar voorzitter maar dit hoeft niet) verantwoordelijk te maken voor internationale betrekkingen. Internationale excursies vanuit het OKBN kunnen ervoor zorgen dat ook kleinere instellingen met minder middelen betrokken worden.

Oneens: Veel leden komen van kleine instellingen die niet de middelen of de tijd hebben voor internationale betrekkingen, deze worden makkelijk buitengesloten of het bestuur bestaat dan enkel uit afgevaardigden van grotere instellingen. Ook kan een van de leden naar internationale overleggen gaan en dit doorspelen/samenvatten op een toegankelijke manier voor alle leden. Mogelijke voorwaarde hiervoor is dat de reisbeurs vanuit het OKBN verhoogd wordt.

3. Het begrip 'kunstbibliotheek' zoals bij het OKBN gehanteerd wordt, is verouderd en niet meer bruikbaar

Eens: 6, oneens: 6, neutraal: 1

Eens: Leden van het OKBN hebben vaak veel meer verantwoordelijkheden binnen hun functie dan alleen bibliothecaris, zoals archiefbeheer, onderzoek, digitale kunst, media of museale collecties.

Oneens: Erfgoed is een te breed begrip en dan sneeuwt kunst onder. Het bemoeilijkt de aanvraag voor o.a. subsidies.

4. Het OKBN moet de organisatie worden voor erfgoedbibliotheken, niet alleen voor kunst

Eens: 2, oneens: 10, neutraal: 1

Eens: zie antwoord stelling 3.

Oneens: zie antwoord stelling 3.

5. Hef het OKBN op! Er zijn voldoende alternatieve verenigingen!

Eens: 1, oneens: 8, neutraal: 5

Eens: Stoppen in schoonheid als er nauwelijks nog nieuwe (jonge, diverse) leden zich aanmelden. Protest vanuit de sector bij het verdwijnen/sluiten van bibliotheken is er nauwelijks, is de urgentie er nog wel? Het OKBN heeft te weinig gewicht om iets te betekenen in het werkveld.

Oneens: Veel collega-verenigingen verdwijnen of zijn al weg. Opheffen is niet noodzakelijk, het OKBN kan ook opgaan in een andere (grotere) vereniging/stichting. Door bezuinigingen bij vele instellingen is er minder tijd voor betrokkenheid van leden bij het OKBN, maar dit kan veranderen in de toekomst. Niet OKBN eigen, dit speelt ook bij vergelijkbare verenigingen (SIMIN). Het OKBN kan een tol spelen in het versterken van de juridische positie van kunstbibliotheken.

Interactief: Ideeënkaarten

Per vraag schreven de aanwezigen één idee op, waarna vijf willekeurige aanwezigen punten gaven tussen 1 (geen goed idee) en 5 (heel goed idee).

Vraag	Idee	Punten
Welke activiteiten kan OKBN gezamenlijk ontplooiën? / Op welke gebieden kan OKBN de	Activistisch ambassadeurschap vanuit persoonlijke gedrevenheid	25
	Buddysysteem tussen leden voor kennisvergroting	24
	Themabijeenkomsten nieuwe media	23

komende jaren samen optrekken?	Lezingen over praktijk	21
	Het filmen van de eigen collecties zodat dit online gedeeld kan worden	20
	Collecties afstemmen	18
	Herpakken gecoördineerd collectiebeleid	18
	Spammen (meer infodeling)	17
	Symposium	17
	Professionalisering op gebied van museumarchieven inclusief digitaliseren	16
	Gesprekken organiseren met alle hoofden van culturele instellingen over het belang van bibliotheken/archieven	16
	Organiseren internationaal congres	15
	Kennisuitwisseling via workshops	14
Hoe kan OKBN innoveren/zichzelf vernieuwen?	Door andere kunst disciplines toe te voegen	25
	Door meer te durven en meer gezamenlijke ambitie te tonen	24
	Verjonging & verkleuring	21
	Verbreden naar erfgoed	21
	Jonge leden zoeken	20
	Innoveren d.m.v. persoonlijke gesprekken	19
	Fuseren met andere erfgoedorganisaties	18
	Online community opzetten	16
	Investeren in meer gebruik van sociale media	16
	Door samen met de leden een nieuwe koers uit te stippelen	15
	Actief presenteren/ideeën vragen bij andere instellingen	15
Fuseren met Vlaamse OKBN	13	
Hoe kan OKBN de betrokkenheid van haar leden vergroten?	Leden zelf bijeenkomsten laten organiseren	23
	Zichtbaarheid vergroten door regelmatig contact	22
	Goed programma aanbieden + laten weten wat je hebt aan OKBN + veel communiceren	21
	Gezamenlijke organisatie: IFLA, het buddysysteem, promotiefilm maken waarin leden figureren	21
	Series op social media door bestuur en leden, zoals favoriete kunstboeken directeuren, nieuwe aanwinst van de week, rare vondsten op vrijdag	20
	Leden als stagiair laten meelopen	20
	Persoonlijk nieuwe leden opzoeken en enthousiast maken	18
	Persoonlijke benadering inactieve leden	18
	Gratis aspirant lidmaatschap opvoeren & communicatie persoonlijk aanspreken	13
Individuele leden in het zonnetje zetten	13	

Bijlage 1

Aanmeldingen ALV 2022

Catharina van Daalen

Monique Biekart

Chris Smeenk

Mariska van der Burght

Saskia Scheltjens bestuur

Anna Rademakers bestuur

Nita Smit bestuur

Wilma Knol bestuur

Jantiene van Elk bestuur

Kimberly Bouquet bestuur

Esther Brakenhoff

Michiel Nijhoff

Willem Smit

Simone Jager

Geert-Jan Koot

Erik van Boxtel

Afmeldingen

Martien Versteeg

Marianne de Voogd

Mieke Beumer

Sjef van Duin

Matty Gaikhorst

Dick van den Broek

Ramses van Bragt

Alies Baan

Marielle van der Rijt